

แนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
The Guidelines of Educational Resource Management
of Secondary School Administrators under the Office of Suphan Buri
Secondary Educational Service Area

Received : 3 November 2025

Revised : 12 November 2025

Accepted : 24 November 2025

สรายุทธ แก่นหอม¹

Sarayut Kanhom

สรชัย ชูชีพ²

Sunchai Chucheeep

เสริมทรัพย์ วรปัญญา³

Sermsap Vorapanya

บทคัดย่อ

ความเท่าเทียมและโอกาสทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 2) ประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี วิจัยในรูปแบบผสมวิธี วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง 329 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่า IOC และค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราค วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการจัดการ 2) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 3) ด้านบุคคล ส่วนแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญมี 12 แนวทาง

¹ นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Master's Degree student in Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Advisor, Dr., Division of Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Co-Advisor, Associate Professor Dr., Division of Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: kr22292@hotmail.com

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, ทรัพยากรทางการศึกษา, การบริหารทรัพยากร

Abstract

Equality and educational opportunities are crucial factors in sustainable educational quality development. This research aimed to: 1) study the current and desired states of educational resource management, 2) assess the needs for educational resource management, and 3) examine educational resource management approaches of school administrators under the Suphan Buri Secondary Educational Service Area Office. This mixed-methods research analyzed quantitative data from a sample of 329 people, selected through stratified random sampling based on school size. Statistics used included mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI) analysis. Content validity was determined using the Index of Item-Objective Congruence (IOC), and reliability was calculated using Cronbach's alpha coefficient. Qualitative data were analyzed through content analysis from in-depth interviews with 9 experts. The research findings revealed that the overall current state was at a high level, while the desired state was at the highest level. Priority needs ranked from highest to lowest were: 1) management, 2) materials and equipment, and 3) personnel. The important educational resource management approaches for school administrators consisted of 12 approaches.

Keywords: management guidelines, educational resources, resource management

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างครอบคลุมและมีความเท่าเทียม องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs เป้าหมายที่ 4 โดยให้นักเรียนทุกเพศทุกวัย สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เท่าเทียม ไม่มีค่าใช้จ่าย (Lee et al., 2016) การจัดการศึกษาในประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ SDGs ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

อนึ่ง การจัดการศึกษามีข้อจำกัด อุปสรรค อันเกิดจากความแตกต่างของบริบท ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา ได้แก่ ปัญหาครอบครัว การเงิน การสนับสนุน สถานศึกษาควรจัดหาทรัพยากร

ทางการศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันโอกาสที่เท่าเทียมกันของผู้เรียน (Silva-Martínez et al., 2023) ซึ่งข้อจำกัดของปัจจัยบางประการ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การจัดการเวลา ทรัพยากรทางการศึกษา การฝึกอบรม และวิสัยทัศน์ของครู (Del Mario & Tran, 2024) นอกจากนี้ปัจจัยดังกล่าว ผลการศึกษาข้อมูลคุณภาพการจัดการศึกษาจากสถานศึกษาใน 80 ประเทศ พบว่า โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเกิน 801 คน และห้องเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า 27 คน ส่งผลให้ความพร้อมทางการศึกษาลดลง เนื่องจากปัจจัยทางทรัพยากร (Antoniou & Alghamdi, 2024)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในประเทศไทยในมุมมองของครูผู้สอน ข้อมูลมีความสอดคล้องกับข้อมูลข้างต้น ด้วยเหตุที่ว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีสภาพการบริการทรัพยากรทางการศึกษาสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง (สุธิดา ศิริสวัสดิ์ และคณะ, 2565) ซึ่งขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนของนักเรียนต่อครู ส่งผลกระทบต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ มีปฏิสัมพันธ์อย่างซับซ้อนกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในสถานศึกษา (Anonymous, 2025) และทรัพยากรทางการศึกษาทั้งหมด มีประสิทธิภาพเสริมแรงให้สถานศึกษามีความสามารถบริหารจัดการ และพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ (Mulati et al., 2022)

อย่างไรก็ตาม ในบทบาทของผู้บริหารในด้านการเป็นนักจัดการทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีการบริหารความโปร่งใสร่วมกับชุมชน ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อสร้างความไว้วางใจร่วมกับชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้ทรัพยากรให้ตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด และแนวทางที่สำคัญประการหนึ่งในการบริหาร ได้แก่ การบริหารโดยยึดหลัก PDCA ของเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย P คือการวางแผน D คือการลงมือปฏิบัติ C คือการตรวจสอบ และ A คือการปรับปรุงพัฒนา ร่วมกับชุมชน ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่มีปัญหา โดยผู้บริหารควรจะต้องสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากร (จิรภิญญา ช่างประดิษฐ์, 2564)

จากการศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี, 2567) พบว่า จุดอ่อนและอุปสรรคของการพัฒนามีหลายปัจจัย อาทิ การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลที่มีขอบเขตการใช้เงิน ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีปัญหาเรื่องหนี้สิน วิธีการ การดำเนินการด้านเศรษฐกิจยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจน ความเหลื่อมล้ำในการใช้เทคโนโลยีกรอบอัตราตามโครงสร้าง ไม่เพียงพอ เนื่องจากการโยกย้ายบ่อย ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ด้านบัญชีและพัสดุ การจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ ไม่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา การไม่นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

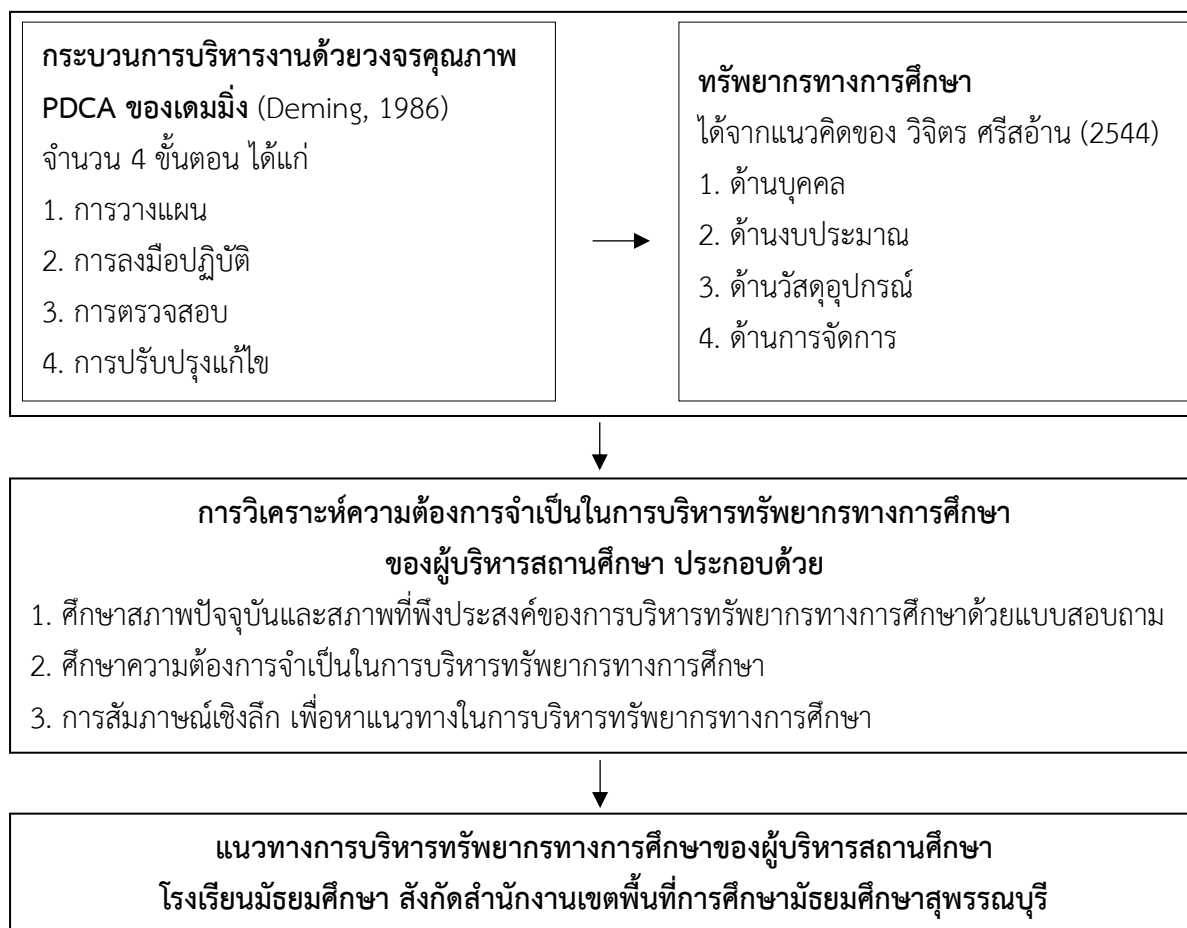
เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เกิดขึ้น และศึกษาทางในการบริหารทรัพยากรเพื่อหน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนในสังกัด จะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา และการบริหารการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิง (Deming, 1986) มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การลงมือปฏิบัติ 3) การตรวจสอบ และ 4) การปรับปรุงแก้ไข การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจากแนวคิดของ วิจิตร ศรีสอาน (2544) ผู้วิจัยได้ประเมินความต้องการจำเป็น และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีจำนวน 33 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 104 คน และครู 1,728 คน รวมทั้งสิ้น 1,832 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีในปีการศึกษา 2568 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 329 คน จากนั้นดำเนินการแบ่งชั้นภูมิของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ ทั้งหมด 4 ชั้นภูมิ จากทั้งหมดจำนวน 33 โรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกำหนดสัดส่วนของผู้บริหารต่อครู 25:75 เพื่อให้ได้ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดที่สามารถเป็นไปได้ โดยเมื่อคำนวณแล้วจะได้จำนวนผู้บริหาร 82 คน และครู 247 คน รวมทั้งสิ้น 329 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ที่พัฒนาโดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสังเคราะห์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเอง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จากผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในสังกัด ตามสัดส่วนที่จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 329 ชุด

2) ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 9 คน แบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเชิงนโยบาย 4 คน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา 2 คน, ผู้อำนวยการกลุ่มงาน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติการ 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 2 คน, ขนาดใหญ่ 1 คน, ขนาดกลาง 1 คน และขนาดเล็ก 1 คน เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สังเคราะห์จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น นำผลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยมีกระบวนการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีเกณฑ์ในการกำหนดระดับทั้งหมด 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด, ระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น จัดลำดับ นำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในแต่ละด้านมาสังเคราะห์ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสังเคราะห์แนวทาง นำมาปรับแก้ไขและจัดทำแนวทางฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบด้วยการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคคล 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 4) ด้านการจัดการ โดยนำเสนอเป็นภาพรวม แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

การบริหารทรัพยากรทาง การศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านบุคคล	3.61	1.04	มาก	2	4.71	0.50	มากที่สุด	3
2. ด้านงบประมาณ	3.82	1.04	มาก	1	4.75	0.47	มากที่สุด	1
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.55	1.16	มาก	4	4.70	0.51	มากที่สุด	4
4. ด้านการจัดการ	3.57	1.10	มาก	3	4.73	0.49	มากที่สุด	2

รวมเฉลี่ย	3.64	1.09	มาก		4.72	0.49	มากที่สุด	
-----------	------	------	-----	--	------	------	-----------	--

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.=1.09) เมื่อพิจารณาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.82$, S.D.=1.04), 2) ด้านบุคคล ($\bar{X}=3.61$, S.D.=1.04) และ 3) ด้านการจัดการ ($\bar{X}=3.57$, S.D.=1.10) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านงบประมาณ ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.47) 2) ด้านการจัดการ ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.49) และ 3) ด้านบุคคล ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.50)

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคคล 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 4) ด้านการจัดการ โดยนำเสนอเป็นภาพรวม แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีในภาพรวม

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคคล	3.61	1.04	4.71	0.50	0.3047	3
2. ด้านงบประมาณ	3.82	1.04	4.75	0.47	0.2382	4
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.55	1.16	4.70	0.51	0.3239	2
4. ด้านการจัดการ	3.57	1.10	4.73	0.49	0.3249	1
รวมเฉลี่ย	3.64	1.09	4.72	0.49		

จากตารางที่ 2 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ในภาพรวม พบว่า ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดการ (PNI=0.3249), 2) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (PNI=0.3239) และ 3) ด้านบุคคล (PNI=0.3047)

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีข้อสรุปเพื่อกำหนดแนวทาง ดังนี้

1. ด้านบุคคล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและแนวทางเชิงระบบเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินความดีความชอบ จัดประชุมวิเคราะห์และปรับปรุงหลักเกณฑ์ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนก่อนการประเมินจริง เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นระบบ โปร่งใส และควรออกแนวทางกลางแต่เปิดโอกาสให้โรงเรียนปรับใช้ตามบริบท ควรวางแผนและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยอิงข้อมูลจาก ID plan สนับสนุนด้านทรัพยากร เพื่อให้การพัฒนามีประสิทธิผล ต่อเนื่องและครอบคลุม มีการติดตาม ประเมินผล สร้างความโปร่งใส โดยผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามและกำกับการประเมินความดีความชอบทุกปี เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอ

2. ด้านงบประมาณ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรวางแผนและบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบ ทุกโครงการหรือกิจกรรมต้องอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี ใช้วงจร PDCA และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการแต่ละปี เพื่อนำมาประกอบการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป มีความโปร่งใส มีส่วนร่วม และตรวจสอบได้ เปิดเผยขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณให้ทุกโรงเรียนทราบ ควรสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพทรัพยากร ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพิ่มเติมจาก หน่วยงานภายนอก ศิษย์เก่า ชุมชน และองค์กรเอกชน ให้คำแนะนำด้านสิทธิประโยชน์ เช่น ระบบ e-donation เพื่อกระตุ้นการบริจาค สนับสนุนด้านทรัพยากร งบประมาณ และการติดตามผล เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรเน้นย้ำความสำคัญของการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องในที่ประชุมผู้บริหารและสื่อสารกับบุคลากรทุกระดับ เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน มีการวางแผน การบำรุงรักษา และการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ วางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และบำรุงรักษา สนับสนุนให้บำรุงรักษาและซ่อมแซมด้วยตนเองต่อเนื่อง การบริหารวัสดุต้องปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตั้งแต่การรับ การเบิกจ่าย การดูแลรักษา จนถึงการบำรุงรักษา มีการติดตามผลจากการตรวจเยี่ยม เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง และประเมินความเพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานตรวจสอบประจำปีให้ครบถ้วน ถูกต้อง โปร่งใส

4. ด้านการจัดการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายบริหารการจัดการศึกษาและทรัพยากรอย่างเป็นระบบ และแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งรับทราบเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการวิเคราะห์และพัฒนางานด้วย PLC และ SAR จัดให้สถานศึกษา

มี PLC ร่วมกับหัวหน้าฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนโครงการและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ใช้ข้อมูลจาก SAR และการวิเคราะห์ SWOT ในการวางแผนโครงการและจัดสรรงบประมาณประจำปี ประเมินโครงการที่มีผลดีเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพิ่ม และปรับลดหรือล้มเลิกโครงการที่ไม่เกิดผล

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร ศรีสอ้าน (2550) ที่อธิบายว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการจัดการองค์ประกอบพื้นฐานขององค์กรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจะสามารถจัดสรรและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้สถานศึกษามีสภาพการบริหารอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดนรินทร์ อุบลี (2564) ที่ศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยชนะ ราชไชย (2563) ที่ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ รณมน (2565) ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก พบว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Koontz และ O'Donnell (1976) ที่กล่าวว่าการบริหารทรัพยากรเป็นหัวใจของการจัดการองค์กร เพราะทรัพยากรที่ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กรในระยะยาว

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรทุกด้าน ทั้งด้านบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสนับสนุนคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน ผู้บริหารมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ใช้หลักการบริหารที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และชุมชนผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคาดหวังในระดับสูงต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารอาคารสถานที่ และการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Caldwell (2016) เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีความคาดหวังสูงต่อการพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาบุคลากร และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ความต้องการจำเป็นของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการจัดการ, 2) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 3) ด้านบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร ศรีสอ้าน (2550) ที่ระบุว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาควรมุ่งเน้นการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทุกด้าน และสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาขณะเดียวกัน การที่ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคคล มีลำดับความต้องการรองลงมา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดสรรและพัฒนาทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์การสอน ครุภัณฑ์ และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านบุคคล

แนวทางการบริหารทรัพยากรด้านบุคคล ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและแนวทางเชิงระบบเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินความดีความชอบ จัดประชุมวิเคราะห์และปรับปรุงหลักเกณฑ์ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ก่อนการประเมินจริง เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นระบบ โปร่งใส และควรออกแนวทางกลางแต่เปิดโอกาสให้โรงเรียนปรับใช้ตามบริบท ควรวางแผนและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยอิงข้อมูลจาก ID plan สนับสนุนด้านทรัพยากร เพื่อให้การพัฒนา มีประสิทธิภาพและต่อเนื่องและ ครอบคลุม มีการติดตาม ประเมินผล และสร้างความโปร่งใส โดยผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามและกำกับการประเมินความดีความชอบทุกปี เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอ ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ Bryson (2018) ที่เน้นว่า องค์การภาครัฐต้องมีการวางแผนเชิงนโยบายที่ชัดเจน มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วน ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Fullan (2016) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย การพัฒนาบุคลากร และระบบติดตามประเมินผลอย่างชัดเจน

3.2 ด้านงบประมาณ

แนวทางการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรวางแผนและบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบ ทุกโครงการหรือกิจกรรมต้องอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี ใช้ วงจร PDCA และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการแต่ละปี เพื่อนำมาประกอบการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป มีความโปร่งใส มีส่วนร่วม และตรวจสอบได้ เปิดเผยขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ ให้ทุกโรงเรียนทราบ ควรสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพทรัพยากร ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก ศิษย์เก่า ชุมชน และองค์กรเอกชน ให้คำแนะนำด้านสิทธิประโยชน์ เช่น ระบบ e-donation เพื่อกระตุ้นการบริจาค สนับสนุนด้านทรัพยากร งบประมาณ และการติดตามผล เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Brimley และคณะ

(2016) ที่เห็นว่าโรงเรียนในยุคปัจจุบันไม่ควรพึ่งพาเฉพาะงบประมาณจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่ควรแสวงหาแหล่งทุนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับ Fullan (2016) กล่าวว่า การสร้างศักยภาพของโรงเรียนต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและครอบคลุมหลายมิติ ทั้งด้านคน ระบบ และทรัพยากร

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

แนวทางการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรเน้นย้ำความสำคัญของการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องในที่ประชุมผู้บริหารและสื่อสารกับบุคลากรทุกระดับ เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน มีการวางแผน การบำรุงรักษา และการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ วางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและบำรุงรักษา สนับสนุนให้บำรุงรักษาและซ่อมแซมด้วยตนเองต่อเนื่อง การบริหารวัสดุต้องปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตั้งแต่การรับ การเบิกจ่าย การดูแลรักษา จนถึงการบำรุงรักษา มีการติดตามผลจากการตรวจเยี่ยม เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง และประเมินความเพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานตรวจสอบประจำปีให้ครบถ้วน ถูกต้อง โปร่งใส ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Bryson (2018) ที่ใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ในการวางแผนสอดคล้องกับแนวคิดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ให้องค์การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อให้เข้าใจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกก่อนตัดสินใจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Wheelen และคณะ (2017) อธิบายว่า SWOT Analysis เป็นเครื่องมือพื้นฐานแต่มีประสิทธิภาพในการระบุความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือการลงทุน โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ทรัพยากรมีจำกัด ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Fanood & Muhammad (2021) ศึกษารูปแบบของกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลสำหรับองค์กรโดยใช้โครงการเป็นหลักในประเทศอิหร่าน พบว่ากลยุทธ์ที่ดีที่สุดสำหรับการจัดระบบทรัพยากรบุคคลขององค์กรค้นพบจากกระบวนการ SWOT analysis

3.4 ด้านการจัดการ

แนวทางการบริหารทรัพยากรด้านการจัดการ ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายการบริหารจัดการศึกษาและทรัพยากรอย่างเป็นระบบ และแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งรับทราบเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติจริงและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการวิเคราะห์และพัฒนางานด้วย PLC และ SAR จัดให้สถานศึกษามี PLC ร่วมกับหัวหน้าฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนโครงการและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ใช้ข้อมูลจาก SAR และการวิเคราะห์ SWOT ในการวางแผนโครงการและจัดสรรงบประมาณประจำปี ประเมินโครงการที่มีผลดีเพื่อสนับสนุนงบประมาณเพิ่ม และปรับลดหรือล้มเลิกโครงการที่ไม่เกิดผล ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Cawsey และคณะ (2016) กล่าวว่า การสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยสร้างความหมายร่วม (shared meaning) และกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นบวก การที่ผู้บริหารเข้าใจวิสัยทัศน์และพันธกิจจะทำให้สามารถแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพของ DuFour และคณะ (2016) ที่เห็นว่า PLC เป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผ่านการทำงานร่วมกัน การสะท้อนคิด และการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Bryson (2018) กล่าวว่าการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน และวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ โดยใช้ SWOT Analysis

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

จากผลการวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงนโยบายแก่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักเกณฑ์การประเมินความดีความชอบ การเลื่อนเงินเดือน และหลักคุณธรรม ตามแนวทางที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้แนวทางกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบ ทุกโครงการหรือกิจกรรมภายในสถานศึกษาต้องอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี สร้างความตระหนักและเน้นย้ำความสำคัญให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โดยสร้างความเข้าใจในเรื่องของการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายและสร้างความเข้าใจเชิงระบบ สำนักงานเขตกำหนดนโยบายบริหารจัดการศึกษาและทรัพยากรอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในตัวแปรอื่นเพิ่มเติม ที่เป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปสร้างแนวทางการบริหารทรัพยากรต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเฉพาะด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด เพื่อให้การวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

- จิรภิญญา ช่างประดิษฐ์. (2564). *แนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จุฑารัตน์ เรณูมาน. (2565). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3* [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ชัยชนะ ราชไชย. (2563). ความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา: กรณีโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 43(2), 45–59.
- เทอดนรินทร์ อุปลี. (2564). *สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568*. กระทรวงศึกษาธิการ. https://mathayomspb.go.th/files/com_action_plan/2025-06_7e98ee5be00f342.pdf
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, และคณะ. (2561). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษา.
- สุธิดา ศิริสวัสดิ์, ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, และรุจิร ภู่อารยะ. (2565). สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 170–185.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2550). *การบริหารทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abbasi, F., & Khalilzadeh, M. (2021). The model of human resource management strategies for Iranian project-based construction organizations. *Jordan Journal of Civil Engineering*, 15, 266–276.
- Abbasi, F., & Khalilzadeh, M. (2021). The model of human resource management strategies for Iranian project-based construction organizations. *Jordan Journal of Civil Engineering*, 15(2), 335–347.
- Anonymous. (2025). The effect of elementary school size on constructivism in Thailand. *Journal of Research and Innovation for Sustainability*, 2(1), 58–79.
- Antoniou, F., & Alghamdi, M. H. (2024). The effect of school size and class size on school preparedness. *Frontiers in Psychology*, 15.
- Brimley, V., Verstegen, D. A., & Garfield, R. R. (2016). *Financing education in a climate of change* (12th ed.). Pearson.
- Bryson, J. M. (2018). *Strategic planning for public and nonprofit organizations: A guide to strengthening and sustaining organizational achievement* (5th ed.). John Wiley & Sons.

- Caldwell, B. J. (2016). *School leadership in the 21st century: A global perspective*. Routledge.
- Cawsey, T. F., Deszca, G., & Ingols, C. (2016). *Organizational change: An action-oriented toolkit* (3rd ed.). SAGE Publications.
- Del Mario, J., & Tran, H. (2024). A literature review: Analyzing barriers hindering the implementation of self-regulated learning in science classrooms. *Frontiers in Education*, 9.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. MIT Press.
- DuFour, R., & Reeves, D. (2016). The death of “PLC Lite.” *Phi Delta Kappan*, 98(1), 7–13.
- Fullan, M. (2016). *The new meaning of educational change* (5th ed.). Teachers College Press.
- Koontz, H., & O'Donnell, C. (1976). *Management: A systems and contingency analysis of managerial functions*. McGraw-Hill.
- Lee, B. X., et al. (2016). Transforming our world: Implementing the 2030 Agenda through sustainable development goal indicators. *Journal of Public Health Policy*, 37(1), 13–31.
- Muliati, A., Sihotang, W., Octaviany, R. A., & Darwin. (2022). Effectiveness of school resources management in improving the quality of education. *East Asian Journal of Multidisciplinary Research*, 1(6), 901–916.
- Silva-Martínez, G., Iglesias-Martínez, M. J., & Lozano-Cabezas, I. (2023). A qualitative study on barriers in learning opportunities in Ecuadorian higher education. *Societies*, 13(3), 56.
- Wheelen, T. L., Hunger, J. D., Hoffman, A. N., & Bamford, C. E. (2017). *Strategic management and business policy: Globalization, innovation, and sustainability* (15th ed.). Pearson Education.